

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	«Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)»	
Курс	4	
Семестр	7 - 8	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	120 годин/ 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Петренко Лілія Володимирівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	-
	Посада	Старший викладач кафедри майстерності актора та режисури драматичного театру
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%9F%D0%95%D0%A2%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9A%D0%9E.pdf lilija.petrenko@num.kh.ua
Анотація	Дисципліна розкриває режисуру як мистецтво мислення сценічною дією — цілісну систему творення художньої реальності, де ідея набуває форми через дію у просторі і часі. Курс занурює у ключові теоретичні моделі режисерського аналізу, закономірності побудови вистави, природу конфлікту та сценічного образу, формуючи здатність бачити виставу як концептуально організований художній процес.	
Мета дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни є процесом засвоєння теоретичних засад режисури; розуміння історичних факторів формування професії, основних етапів її розвитку, опанування методології та техніки усіх елементів роботи над виставою.	

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.</p> <p>ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.</p> <p>ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.</p> <p>ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p> <p>ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.</p> <p>ПРН 19. Вміти організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проекти; аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p>

	<p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.</p> <p>СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).</p> <p>СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p> <p>СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.</p> <p>СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.</p> <p>СК16. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.</p> <p>СК17. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва; до взаємодії із представниками інших творчих професій.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><u>Перелік тем.</u></p> <p><u>7 семестр.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність театру як виду мистецтва, його походження. 2. Професія “Режисер”. Шлях формування становлення та вдосконалення. 3. Основні поняття про театральні системи. Характеристика, особливості, зміст. 4. Методологія роботи режисера в театральній системі. Задум, робота з актором. 5. Мізансценування - як окрема форма вираження ідейно-сміслового навантаження театральної системи. Різновиди,

	<p>втілення у виставі.</p> <p>8 семестр.</p> <p>6. Жанрова система - структуроуворюючий елемент задум майбутньої вистави.</p> <p>7. Експлікація - план реалізації аналізу та режисерської ідеї в конкретну сценічну форму.</p> <p>8. Режисерська поетика. Постановочні прийоми, як форма сценічного висловлювання.</p> <p>9. Системний аналіз драматургічного тексту. Створення, редакція, інтерпретація, текст.</p> <p>10. Основні принципи сценічної акторської гри.</p> <p>11. Семантика сценічного образу.</p> <p>12. Тенденції розвитку режисерських методів та стилів на сучасному етапі.</p>
Види занять	Лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	<p>словесний метод (лекційний матеріал); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (опрацювання рекомендованих джерел); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (відпрацювання вивченого матеріалу; підготовка завдань самостійно).</p>
Форми, методи та критерії оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): виконання практичних завдань.</p> <p>Семестровий контроль (max 40 балів): екзамен.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач інформує здобувачів про умови оцінювання. Критерії оцінювання наведено за посиланням: https://drive.google.com/file/d/1nep_bcPrtjnIPmysv_etDdoCC8EvpEWH/view?usp=drive_link</p>
Особливості політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Zoom, листування через e-mail, посилання на google-диск.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання</p>

	<p><u>здобувачів вищої освіти</u>. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Брехт, Б. (1977). <i>Про мистецтво театру</i>. – К.: Мистецтво. Брук, П. (2005). <i>Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр</i>. ЛНУ ім. І. Франка. Ґротовський, Є. (1999). <i>Театр. Ритуал. Перформер</i>. Літопис. Ілляшенко, В. (2002). <i>Книга режисури</i>. Київ: Вік. Кісін, В.Б. (1998). <i>Режисура як мистецтво та професія</i>. - К.: НО Центр «АЕЛС-технологія». Клековкін, О. (2012). <i>THEATRICA : лексикон</i>. Київ: Фенікс. Курбас, Л. (2001). <i>Філософія театру</i>. Солоні Павличко «Основи». Патріс, Паві (2006). <i>Словник театру</i>. – Львів – 640 с.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теоретичні аспекти режисури драматичного театру», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського, Протокол №9 від «26» червня 2025 р.